ماجرای خرید اس ۴۰۰ از روسیه؛

چرا تحویل این سامانه پدافندی به ایران دشوار است؟

رسانه انگلیسی تلگراف در گزارشی به نقل از یک مقام بلندپایه ایرانی مدعی شد که موضوع خرید سامانه پدافند هوایی اس ۴۰۰، محور اصلی سفر هفته گذشته محسن رضایی به مسکو و ملاقات با ولادیمیر پوتین بوده است. این گزارش تاکنون با واکنشی از سوی تهران و مسکو روبه‌رو نشده است.

جست‌وجو در میان اخبار نشان می‌دهد که پیش از این نیز یک بار، در مهرماه سال ۱۴۰۳، خبر ورود سامانه‌های اس ۴۰۰ به ایران از سوی رسانه‌های خارجی منتشر شده و در فضای داخلی مورد توجه قرار گرفته بود. در مرداد ۱۴۰۴ نیز خبر غیررسمی مشابهی در رسانه‌های نظامی منتشر شد. در آبان ۱۴۰۳، بر اساس اخبار رسمی، جنگنده‌های اسرائیلی طی عملیاتی هوایی بخشی از توانمندی‌های پدافندی و راداری ایران را مورد حمله قرار دادند. گزارش‌ها می‌گویند که ایران در فاصله میان جنگ‌های ۱۲ و ۴۰ روزه و همچنین در فرصت پس از آتش‌بس فروردین‌ماه، در حال تلاش برای روزآمدسازی شبکه پدافندی خود بوده است.

با توجه به تمرکز آمریکا و اسرائیل بر حملات هوایی گسترده علیه اهداف مختلف نظامی و غیرنظامی در دو جنگ ۱۲ و ۴۰ روزه، موضوع سامانه یکپارچه پدافند هوایی به‌صورت ویژه‌ای مورد توجه قرار گرفته است. به‌خصوص اینکه تحلیلگران نظامی داخلی و خارجی به شکل‌های مختلف به نقاط ضعف و قوت شبکه پدافندی ایران می‌پردازند. پیشرفته‌ترین سامانه پدافندی که ایران طی سال‌های گذشته از روسیه دریافت کرده بود، اس ۳۰۰ بود که برای حفاظت از نقاط راهبردی کشور استفاده می‌شد. بخشی از سامانه‌های بومی‌سازی‌شده یا ساخته‌شده به‌وسیله مهندسی معکوس، مانند مجید یا باور ۳۷۳، نیز در کنار دیگر تجهیزات داخلی و وارداتی، این شبکه را تشکیل می‌دادند. متخصصان نظامی می‌گویند ایران با خرید سامانه اس ۴۰۰ به دنبال تقویت شبکه پدافندی خود و ارتقای سطح فناوری آن، به‌خصوص برای مقابله با جنگنده‌های نسل جدید آمریکا و اسرائیل است. چندی پیش نیز رویترز در خبری دیگر گزارش داده بود که ایران بخشی از نیازمندی‌های پدافندی خود، به‌خصوص موشک‌های دوش‌پرتاب، را از چین تهیه کرده است. موشک‌های دوش‌پرتاب نیز بخش دیگری از سامانه چندلایه پدافندی را تشکیل می‌دهند. همچنین گزارش‌های دیگری وجود دارد که نشان می‌دهد ایران به موازات رایزنی‌ها برای خرید اس ۴۰۰ از روسیه، به دنبال دریافت سامانه‌های مشابهی مانند HQ-9 از چین نیز هست. ایران در دهه‌های ۸۰ و ۹۰ با چالشی در موضوع تحویل گرفتن اس ۳۰۰ از روسیه مواجه شده بود. در جریان یک خرید عمده تسلیحاتی از روسیه، این سامانه‌های دفاع موشکی در کنار طیف دیگری از تجهیزات خریداری شده بودند، اما با توجه به اهمیت آن‌ها، به ایران تحویل داده نمی‌شدند. ممنوعیت صادرات اس ۳۰۰ به ایران با استناد به قطعنامه‌های شورای امنیت و تحریم تسلیحاتی ایران، از سوی دیمیتری مدودف، رئیس‌جمهور سابق روسیه، صادر شد و پس از به نتیجه رسیدن توافق هسته‌ای، از سوی ولادیمیر پوتین لغو شد.

در حال حاضر، اگرچه اسنپ‌بک اتفاق افتاده اما روسیه در کنار چین معتقد است تحریم‌های شورای امنیت علیه ایران بازنگشته است و در تحلیل‌ها نیز به این موضوع اشاره می‌شود. اما روزنامه تلگراف در گزارش خود بر این موضوع تأکید کرد که دونالد ترامپ اخیراً گفته بود روسیه هیچ کمکی به ایران نمی‌کند. این موضوع برای او و پوتین در فضای سیاسی و رسانه‌ای به یک چالش جدی تبدیل خواهد شد.

ضمن اینکه با توجه به محوریت عملیات هوایی آمریکا و اسرائیل علیه ایران، روس‌ها این موضوع را نیز در نظر می‌گیرند که قرار است از اس ۴۰۰ علیه همین پرنده‌ها استفاده شود؛ مسئله‌ای که می‌تواند برای مسکو تبعاتی داشته باشد. به‌غیر از شرایط متغیر جاری در روابط روسیه و آمریکا، مسکو با اسرائیل نیز ارتباط گسترده‌ای دارد. موضوع جنگ اوکراین نیز آخرین موردی است که رسانه‌ها به آن توجه می‌کنند. با توجه به اینکه حجم حملات هوایی، به‌خصوص شلیک پهپادها از سوی اوکراین، باعث شده است روسیه نیاز گسترده‌ای به سامانه‌های پدافندی خود، از جمله اس ۴۰۰، داشته باشد.

سخنگوی دولت تاکید کرد:

مطالبه حقوق ملت ایران را از نهادهای بین‌المللی

سخنگوی دولت با تاکید بر ضرورت نقش‌آفرینی فعال نهادهای بین‌المللی در احقاق حقوق ملت ایران، گفت: به ازای هر آسیبی که به مردم وارد شده و هر جان ازدست‌رفته در حملات، از جمله دختر ۱۱ ساله‌ای که در جریان حمله به یزد بر اثر سکته قلبی جان باخت، حقوق ملت ایران را از مجامع بین‌المللی مطالبه می‌کنیم.

«فاطمه مهاجرانی» روز شنبه در نشست «روایت همبستگی خانواده و مدرسه در پاسداری از حق آموزش در جنگ رمضان» با اشاره به اینکه کشورمان در ۲ بار در میانه مذاکرات مورد حمله دشمن آمریکایی-صهیونی قرار گرفت، اظهار داشت: حملات دشمن علیه ملت ایران ماهیتی تروریستی دارد، نه صرفا یک حمله نظامی.

وی یادآور شد: در بامداد ۲۳ خرداد، همزمان با آغاز جنگ تحمیلی دوم و در حالی که هواپیماهای دشمن به پرواز درآمده بودند، رئیس‌جمهور آمریکا توئیت کرد که «من به دولت خود دستور داده‌ام با تمام قوا مذاکره با ایران را دنبال کند».

سخنگوی دولت گفت: ما خواهان جنگ نبودیم بلکه جنگ بر ما تحمیل شد؛ آنچه دشمن انجام داد قطعا یک عملیات تروریستی بود و ما نیز با تمام قوا از خود دفاع کردیم.

مهاجرانی با قدردانی از تمام کسانی که به ایران کمک کردند تا پیروزمندانه به نقطه‌ای برسیم که تفاهم‌نامه اسلام‌آباد به امضا برسد، اظهار کرد: پس از هدف قرار گرفتن مدرسه شجریه طیبه میناب، روز شانزدهم اسفندماه در میناب حضور داشتم؛ پدری را دیدم که همسر شهیدش، که معلم مدرسه ابتدایی شجره طیبه بود، دو فرزند دوقلوی یک‌ونیم‌ساله برای او به یادگار گذاشته بود. این دو کودک در طول یک هفته، حتی برای لحظه‌ای از آغوش پدرشان جدا نشده بودند.

وی با تاکید بر اینکه میناب، کربلای ایران است و همگان شکوه انسانیت را در این شهر مشاهده کردند، تصریح کرد: مادرانی را دیدم که با وجود داغ سنگینی که بر دل داشتند، تلاش می‌کردند فرزندان باقی‌مانده خود را به زندگی بازگردانند؛ چراکه ما باور داریم قدرت زندگی از قدرت مرگ بیشتر است و قدرت زندگی از قدرت موشک‌های آن‌ها نیز بیشتر است.

سخنگوی دولت ادامه داد: این زنان بودند که در این میان به‌خوبی ایستادگی کردند. معلمان ما نیز ایستادند؛ در حالی که خودشان آسیب دیده بودند. آن‌ها ایستادند و تلاش کردند بر خود مسلط شوند، آرامش خود را بازیابند و کمک کنند تا نهاد خانواده آرامش خود را حفظ کند و زمینه برای تداوم آموزش فراهم شود.

مهاجرانی در بخش دیگری از صحبت‌های خود، بیان کرد: هرچند بمب‌ها و موشک‌ها به زندگی، به آینده، به مدرسه، به ورزشگاه و به بیمارستان شلیک شد، ولی نتوانست جلوی فرآیندهای آموزشی ما را بگیرد؛ چرا که ما ملتی متمدن هستیم.

وی از نهادهای بین‌المللی خواست که فعالانه در احقاق حقوق حقه ملت ایران فعال باشند و گفت: به ازای تک‌تک ترس‌هایی که بر جان ملتمان افتاد و به ازای دختر ۱۱ ساله‌ای که در حمله به یزد در اثر سکته قلبی جان خودش را از دست داد و شهید شد، از نهادهای بین‌المللی مطالبه می‌کنیم و می‌خواهیم که این حقوق را برگردانند.

سخنگوی دولت خاطر نشان کرد: معلمان ما، تمام ارکان مدارس و خانواده‌ها، تمام تلاش خودشان را بکار گرفتند، ولی استیفای حقوق مردم ایران نیاز به یک همت بین‌المللی دارد و باید نهادهایی که این وظیفه را دارند، این کار را به درستی انجام دهند.

مهاجرانی با اشاره به قدرت ایستادگی و تاب‌آوری ملت ایران در طول جنگ‌های تحمیلی اخیر، اظهار داشت: ما در دو جنگ تحمیلی اخیر، یک آموزش بزرگ‌تر از آموزش رسمی داشتیم؛ آموزش ایستادن، مهربان بودن، تاب آوردن و عشق ورزیدن، ما دیدیم چگونه در کنار هم فارغ از تفاوت‌ها ایستادیم.

وی تعطیلی آموزش رسمی در طول جنگ را آسیبی جدی به آموزش و پروش کشور ارزیابی کرد و در عین حال گفت: آموزش، امری جمعی است و با آموزش مجازی نمی‌توانیم جای آموزش حضوری را پر کنیم، به‌خصوص اینکه حجم زیادی از آموزش‌ها در دوره دوم متوسطه، مبتنی بر مهارت است.

سخنگوی دولت از تلاش‌های تمام معلمان و کارکنان خدوم آموزش و پرورش برای روشن نگاه داشتن چراغ آموزش طی دو جنگ اخیر تقدیر کرد و گفت: میدان دیگری از آموزش غیررسمی را شاهد بودیم و آن، آموزش انسانیت، میهن‌دوستی و وفاداری به آرمان بلند انسان است. همه ما برای این هستیم که حرمت انسان را حفظ کنیم و هم نام بلند ایران عزیزمان را بلندتر بسازیم.

اخبار

فرمانده ناوگان شمال:

تعامل نیروهای مسلح ایران در بالاترین سطح است

فرمانده ناوگان شمال و منطقه چهارم دریایی امام رضا(ع) با اشاره به سطح بالای هم‌افزایی و هماهنگی میان نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران اظهار کرد: امروز همراهی و تعامل میان مجموعه نیروهای مسلح در بالاترین سطح قرار دارد.

امیر دریادار دوم محسن رزاقی روز شنبه در مراسم تودیع و معارفه فرمانده نیروی دریایی ارتش در آستارا با تاکید بر جایگاه نیروی انسانی به‌عنوان مهم‌ترین سرمایه نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران، اظهار کرد: نیروی دریایی نیز با اتکا به توان تخصصی، عملیاتی و انسانی خود، مأموریت‌های مهمی را در حوزه دفاع از مرزهای آبی کشور دنبال می‌کند.

فرمانده ناوگان شمال و منطقه چهارم دریایی امام رضا(ع) با تشریح موقعیت جغرافیایی تنگه عهد ولایت افزود: این محدوده که از خلیج گواتر تا رأس‌الحد امتداد دارد، از اهمیت راهبردی برخوردار است و فاصله بیش از ۲۰۰ کیلومتری شناورهای آمریکایی و صهیونیستی تا این منطقه، اهمیت حضور و آمادگی مستمر نیروهای دریایی را دوچندان می‌کند.

وی با اشاره به حضور شبانه‌روزی نیروهای دریایی در این محدوده تصریح کرد: همرزمان ما در یگان‌های موشکی، پهپادی و تکاوران دریایی به‌صورت مستمر برای اجرای مأموریت‌های محوله در این مناطق حضور دارند و ناوگان شمال نیز در این عرصه ایفای نقش می‌کند. این مقام نظامی با اشاره به نقش ناوگان شمال در دفاع از کشور خاطرنشان کرد: ناوگان شمال در طول مأموریت‌های خود شهدایی را تقدیم انقلاب و جمهوری اسلامی ایران کرده است که سه شهید در منطقه آستارا از جمله این افتخارات هستند. وی افزود: بسیاری از نیروهایی که امروز در مناطق عملیاتی جنوب کشور از مرزهای آبی و منافع ملی دفاع می‌کنند، دانش‌آموخته مراکز آموزشی ایران در نقاط مختلف کشور هستند و این مجموعه‌ها با تربیت نیروهای متخصص، نقش مهمی در ارتقای توان دفاعی کشور دارند. فرمانده ناوگان شمال و منطقه چهارم دریایی امام رضا(ع) با تأکید بر اهمیت پیوند علم و ایمان در پیشرفت کشور بیان کرد: آنچه می‌تواند کشور را در مسیر پیشرفت و اقتدار قرار دهد، دین و دانش است و دشمن تلاش می‌کند این دو مؤلفه اساسی را هدف قرار دهد؛ با این حال مراکز علمی کشور با ایستادگی و انجام مأموریت‌های خود، نیروهای توانمند و متعهدی را برای دفاع از میهن اسلامی تربیت می‌کنند. وی با اشاره به آمادگی نیروهای مسلح برای دفاع از تمامیت ارضی کشور اظهار داشت: جمهوری اسلامی ایران امروز از اقتدار قابل توجهی برخوردار است و نیروهای مسلح در کنار یکدیگر با تمام توان از مرزها و امنیت کشور دفاع می‌کنند. این مقام ارشد نظامی با اشاره به تغییر رویکرد دشمن از تقابل نظامی به جنگ اقتصادی تأکید کرد: ملت ایران از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی همواره در معرض فشارهای اقتصادی بوده و با ایستادگی و مقاومت در برابر این فشارها، مسیر خود را ادامه داده است. امیر رزاقی با یادآوری تأکید فرمانده ارتش بر ضرورت دستیابی به پیروزی در برابر دشمن گفت: راهبرد نیروهای مسلح صرفاً پایان درگیری نیست، بلکه باید با اقتدار و هوشمندی، هزینه هرگونه تجاوز و تعرض به مرزهای جمهوری اسلامی ایران برای دشمن افزایش یابد تا دیگر اندیشه حمله به کشور را در سر نپروراند. وی با اشاره به مؤلفه‌های مؤثر در معادلات دفاعی و نظامی کشور خاطرنشان کرد: اگرچه ممکن است در برخی حوزه‌ها شکاف فناوری میان ایران و دشمن وجود داشته باشد، اما مؤلفه‌هایی همچون موقعیت جغرافیایی، توان موشکی و پهپادی، قدرت دریایی، ظرفیت تحمیل هزینه‌های اقتصادی به دشمن و مهم‌تر از همه اراده، تاب‌آوری و مسئولیت‌پذیری ملت ایران، می‌تواند معادلات را تغییر دهد و زمینه‌ساز پیروزی در برابر دشمنان شود.